

*TARPIAUTINĖ HOLOKAUSTO AUKŲ
ATMINIMO DIENA – sausio 27 d.
#WE REMEMBER*

Stendą parengė III kl. mokiniai,
kuruojami istorijos mokytojos
metodininkės Anželos Jablonskaitės
2021 m.

- *Sausio 27-ąją Lietuva kartu su Jungtinėmis Tautomis mini Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną. Ši diena kasmet pasauliui primena apie tragediją, įvykusią Antrojo pasaulinio karo metais, kai buvo nužudyta daugiau nei 6 mln. žydų.*
- *Jungtinės Tautos, 2005 metais minėdamos Aušvico mirties stovyklos kalinių išvadavimą, sausio 27 dieną paskelbė Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną.*
- *Nuo 1994 m. Seimo nutarimu kasmet rugsėjo 23-ąją minima ir Lietuvos žydų genocido aukų atminimo diena, primenanti 1943 metais sunaikintą Vilniaus getą ir kitas nacių okupacinio režimo Lietuvoje aukas.*

Holokaustas – tai graikų kalbos žodis, kuris reiškia „sudeginimo auką“. Nacistai, atėję į valdžią 1933 metais, teigė, kad jie yra „aukščiausiosios rasės atstovai“. Ši rasė yra pranašesnė už kitas tautas, o žydai apskritai neturi teisės į egzistavimą. Karo metais nacistai persekiojo ir kitas žmonių grupes, laikydami juos „žemesniosiomis rasėmis“: čigonus, neigalius žmones, taip pat kai kurias slavų tautas (lenkus, rusus ir kt.).

Kitos grupės buvo persekiojamos dėl politinių ar religinių motyvų, pavyzdžiui, komunistai, socialistai, Jehovos liudytojai ir homoseksualai.

2000 m. sausį 46 valstybių vyriausybės, įskaitant 41 ESBO narę, pasirašė Stokholmo tarptautinio forumo Deklaraciją dėl Holokausto. Joje buvo pažymėta, kad Holokaustas (Šoa) suardė civilizacijos pagrindus. Išimtinis Holokausto pobūdis visuomet turės pasaulinę reikšmę. Praėjus daugiau nei pusei šimtmečio, Holokaustas vis dar išlieka įvykiu, apie kurį likusieji gyvi liudininkai gali mums papasakoti. Jie gali paliudyti apie visus tuos košmarus, kuriuos teko išgyventi žydų tautai.

Kai kuriose šalyse Holokausto aukų atminimo diena egzistuoja jau seniai, kitose – tai nauja tradicija. Minėdamos šią dieną, valstybės organizuoja oficialias ceremonijas ir specialius parlamento posėdžius. Šie renginiai plačiai nušviečiami vietinėje, valstybinėje ir tarptautinėje spaudoje.

2002 m. spalį valstybių, kurios yra Europos Tarybos narės, švietimo ministrai priėmė rezoliuciją apie tai, kad visose jų šalių mokyklose būtina organizuoti dieną, skirtą Holokausto aukų atminimui pagerbti.

Buvę kaliniai dalyvavo Aušvico-Birkenau mirties stovyklos išlaisvinimo metinių minėjime Lenkijoje. Prie jų prisidėjo parlamentarai iš kelių Europos valstybių, JAV ir Kanados, taip pat didžiausia visų laikų Izraelio Kneseto delegacija.

Aušvico koncentracijos stovykla

Panerių memorialas

*Izraelyje publikuoti iki šiol visuomenei buvę neprieinami
vieno iš nacių lyderio Heinricho Himmlero asmeniniai
dokumentai, laiškai, nuotraukos*

Auschwitz-Birkenau

- 2021 metų sausio 27 dieną minimas Aušvico–Birkenau koncentracijos stovyklų išlaisvinimo 76-metis. Aušvico–Birkenau koncentracijos stovyklos buvo didžiausia masinio žmonių naikinimo vieta Europoje – iš viso nužudytų aukų skaičius siekė 1,1 mln žmonių, iš kurių 90% sudarė žydai.

Vokiečių traukinio vagonas, kuriame žydai buvo gabenami į koncentracijos stovyklas II Pasaulinio karo metu, Izraelis

*Pascal Burq akvarelēs „La pendaison“ (liet. „Pakorimas“)
Holokausto muziejūje Dresdene, Vokietijojē*

Jad Vashem – tai Holokausto kankinių ir didvyrių atminimo fondas, įsteigtas 1953 m. Izraelio parlamento įsaku. Jad Vashem yra Jeruzalėje. Pagrindinė jo funkcija – dokumentuoti žydų tautos istoriją Holokausto laikotarpiu. Siekiama išsaugoti kiekvienos iš šešių milijonų aukų istoriją ir atminimą. Holokausto palikimas koncentruojamas Jad Vashem archyvuose, gausioje bibliotekoje, tyrimų institute, tarptautinėje mokykloje ir naujuose muziejuose. Visa tai kaupiama, siekiant išsaugoti palikimą ateinančioms kartoms.

Pasaulio tautų teisuolis

Pasaulio tautų teisuolis (angl. *Righteous among the Nations*, hebr. – חסיד אומות העולם) – tai garbės vardas, kurį suteikia Izraelio valstybė kitų šalių piliečiams, gelbėjusiems holokausto aukas.

Vardas = Atmintis

- *Lietuvos piliečiai – Pasaulio tautų teisuoliai, apdovanoti Jad Vašem atminimo medaliais ir garbės raštais, Citizens of Lithuania – The Righteous Among the Nations of the World, Holders of the Yad Vashem Medals and Certificates of Honour.*
- *2020 m. birželio 23 d. dienos duomenimis, 917 Lietuvos piliečių Jad Vašem pripažinti Pasaulio Tautų Teisuoliais.*

Holokausto aukų vardai

FARKAS LÁZÁR LAJOSNÉ
KLEIN SÁMUELNÉ
MARKOVICS JENŐ
KORÁB LÁSZLÓNÉ
KANDEL JÓZSEF
EHRlich JÓZSEF
MAGYAR SÁNDOR
BACHRACH DEZSŐ
DEUTSCH ANTAL
FRANKL ZSUZSANNA
WEISZ GYÖRGYI
WEISZ LAJOSNÉ
BERGER BÉLA
DR. WEISZ ALADÁRNÉ
KLEIN GÁBORNÉ
FISCHER ÁDÁM
GRÓSZ JOLÁN
BÁRD GYULA
GÁL FERENC
BAKK LEÓ
ERNSZT JENŐNÉ
STEINER JÓZSEF
SAENGER ILONA NÓRA
STEINER VERA
GRÜNVALD LÁSZLÓ
SZÜCS LIPÓTNÉ
SEMMEI MÓR
DUKESZ ILONA
GÁL FERENC
DR. SPÁT IMRÉNÉ
HÁHN TAMÁS
MEISLER JENŐ
FRIED LUJZA
RAUSNITZ JAKAB
LÖWIN ANDOR
BERÉNYI LIPÓT

SIPOS IMRE ALFRÉD
GARZÓ MÁRIA
RÓZSA JÁNOS
DR. HOLCZMANN ISTVÁN
WEISZENBERG ILONA
BÜRGNER RUDOLFNÉ
STERN LÁSZLÓNÉ
WEINSTOCK JÓZSEF
FRIEDRICH LÁSZLÓNÉ
ROTTMANN MIKLÓSNÉ
PFEIFER GYÖRGY
DR. FORGÁCS ENDRE
RÓTH DEZSŐ
TAUSIG KATALIN
CSÁNYI DEZSŐ
VEINER JENŐNÉ
ROBICSEK PÁLNÉ
KLEIN EMIL
KUFFNER DEZSŐ
KÖHN SZIDÓNIA
STAMBERGER JENŐNÉ
FLEISCHER GYÖRGY
REINITZ DEZSÓNÉ
KÖVESI GÉZA
FRISCHMANN JÓZSEF
KÖHN ÁRMINNÉ
MANDEL ENDRE
SPITZER ÉVA
DR. STERN SALAMON
WEISZ NÁNDOR
STERN HENRIKNÉ
GRÜNVALD SÁNDORNÉ
HERMANN IZIDORNÉ
JOSZIPOVITS JENŐNÉ
REINITZ DÁVID
GRÜN IGNÁCZNÉ

UNGÁR ANNA
MAGAZINER PÁL
WEISZ GÉZÁNÉ
ÖZV. KAFFKA MANÓNÉ
KÁLLAI SÁNDOR
RÓTH JENŐ
STERN GÁBORNÉ
ROTSTEIN JÓZSEFNÉ
DR. EPSTEIN MANÓ
SZÉKELY ISTVÁN
HERSCHKOVICS IGNÁCZNÉ
DR. STERNBERG ALADÁR
WILLNER BÉLA
FÜRST ADOLFNÉ
ÖZV. DR. BOROS ISTVÁNNÉ
THURN BERTA
ÖZV. KLEIN ANDORNÉ
HAJÓS FERENCNÉ
SZÁNTÓ JAKAB
KESZTENBAUM MIKLÓSNÉ
KK. HAUER GÁBOR
MONDSCHHEIN IRÉN
KÖHN EMIL
GÁTI PÁL
WEISZ KÁROLY
GOTTLIEB VILMOSNÉ
HARMATYI

WEISZ ALFRÉDNÉ
GOLD MÁRIA
BETTELHEIM REZSŐ
KARDOS MÓRNÉ
STEINER DEZSŐ
SINGER ISTVÁN
BAUER JENŐNÉ
HERSKÓ JÓZSEF
LAUTMANN LAJOSNÉ
GOLDSTEIN JUDIT
SCHÖNBERGER JÓZSEFNÉ
DR. SOMOGYI JENŐNÉ
LÖWY TAMÁS RÓBERT
GLATTSTEIN SZIDÓNIA
ÖZV. BÜCHLER JÓZSEFNÉ
STEINER ADOLF
ENGEL JENŐNÉ
BERGER ÉVA
HIRSCHLER JÓZSEF
BÁRDOS VERONIKA IRÉN
GOLDSTEIN ÁRON
REICHENFELD ILONA
KLEIN VERA
RÉVÉSZ JÓZSEFNÉ
ÖZV. GARZÓ JENŐNÉ
DAVIDOVICS JENŐ

SPITZER ENDRE
EISLER HERMANN LAJOS
BRANDSPIEGEL JAKAB
KERTÉSZ ISTVÁNNÉ
FRIED HERMANN
STEINFELD HERMANNÉ
GRÜNSPANN SAROLTA
LÖWINGER IZIDOR
SCHÖN LAJOSNÉ
FENYVESI ARNOLD
KOVÁCS LÁSZLÓ
DR. HALMOS SZEVERIN
ROSENBERG ANDORNÉ
DEUTSCH ADOLF
ÖZV. SCHWARTZ MÓRNÉ
BERKOVITS ERVIN
DIAMANT IZIDOR
SÁFÁR BÉLÁNÉ
ROSENFELD MIKSÁNÉ
SZÉKELY ALADÁR
KÁDÁS JÓZSEFNÉ
PROPPER GYÖRGY
FRANKFURTER
ÖZV. SCHÄFFER
GRÜNVALD
TABAK SÁNDOR
ROSENFELD

ROSENTHAL ZSÓKA
SCHNELLER ZOLTÁN
ÖZV. GOLDMANN MÓRNÉ
ÁBRAHÁM IZIDORNÉ
UJHELLY EMIL
DEMETER ERNŐNÉ
POLLÁK GYULÁNÉ
KLEIN JENŐ
SCHWARTZ JENŐ
SCHEIBEL IMRE
MANDEL HERMANNÉ
LAZAROVITS JÓZSEF
BRUST GÉZÁNÉ
ÖZV. ERDŐS ARNOLDNÉ
NEUMAN ÉVA
SZOMBATI SÁNDORNÉ
ÖZV. LÖWINGER ADOLFNÉ
LÖWIN CECILIA
KANDEL EDIT
ÖZV. BÁN GYULÁNÉ
VEINER VERA
SÁMUEL HAJNAL
REISZ EDIT
BERGER DEZSŐ
FÜLÖP MIKLÓSNÉ
BREITNER KÁROLY
HAVAS LÁZÁR LÁSZLÓ
BERGER UNO

DR. REIZMAN
HÁGER LAJOS
KORITSCHON
HARTMANN
EIMER FRIDA
KÖHN JENŐ
BERKOVITS T
BALÁZS JÁN
POGÁNY ILO
RÓTHBART M
IEJ. POLACSO
WEINBERGE
FISCHER GÁ
SCHÄRFER M
WEINSTOCK
BERMANN G
WEISZ GYÖR
DEUTSCH AR
SCHREIBER
GRÜNVELD S
LÖWY DEZSŐ
DR. MAYER A
STERN SÁND
WACHS JÓZS
DR. SOMMER
ÖZV. BACK J
DEUTSCH AN
WINTERNITZ
REICHENFELD
KÖRTE LÁSZ
LÖWBERGER
FISCHER SÁM
BÜCKMANN
GIGLER ZSU
FRIDRICH JO
DGYAS JY

Varduų salė Yad Vashem muziejuje, Jeruzalė, Izraelis

*Vieno pagrindinių Izraelio laikraščių „Yedioth
Ahronoth“ pirmieji puslapiai, skirti publikuotiems
Himmlerio archyvams*

Daugiau nei 1200 puslapių knyga, kurioje žodis „žydas“ užrašytas maždaug 6 milijonus kartų

*„Išgelbėjęs vieną gyvybę - išgelbėja visą pasaulį“
(Iš Babilono Biblijos)*

Prezidentas K. Grinius - Pasaulio tautų teisuolis

Rašytojas Kazys Binkis – Pasaulio tautų teisuolis

Pasaulio tautų teisuolis – Stanislovas Jokūbauskis, kunigas

Pasaulio tautų teisuoliai:

Petras Baublys, vaikų gydytojas

Henrikas Jonaitis, fizikas

Povilas Karpavičius, fotografas

Klemensas Kaušinis, inžinierius

Viktoras Kutorga, onkologas

Janas Janovičius, gydytojas

Ona Jablonskytė-Landsbergienė, gydytoja

Natalija Liškevičienė, biologė

Pranas Mažylis, gydytojas

Česlovas Milošas, rašytojas

Pasaulio tautų teisuoliai:

Antanas Poška, antropologas

Vladas Požėla, kunigas

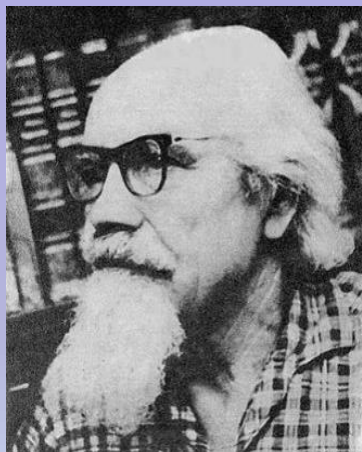
Jackus Sondeckis, ekonomistas

Ona Šimaitė, bibliotekininkė

Gražbylė Venclauskaitė, teisininkė

Stanislava Jakševičiūtė-Venclauskienė, aktorė

Vladimiras Zubovas, architektas

Pasaulio tautų teisuoliai:

Danutė Čiurlionytė-Zubovienė, rašytoja

Jonas Stašaitis, poetas

Čijunė Sugihara, Japonijos diplomatas

Janas Zwartendijkas, Nyderlandų konsulas

*Birutė Verkėlytė-Federavičienė, 1939 m. Vilniuje
veikusiai Lietuvos konsulato tarnautoja*

*operos dainininko Kipro Petrauskio šeimos
nariai rizikavo savo ir artimųjų gyvybe, gelbėdami
žydus*

Holokausto suvestinė:

Nužudytų žydų Antrajame pasauliniame kare – 6 mln.

Romų – 1,5 mln.

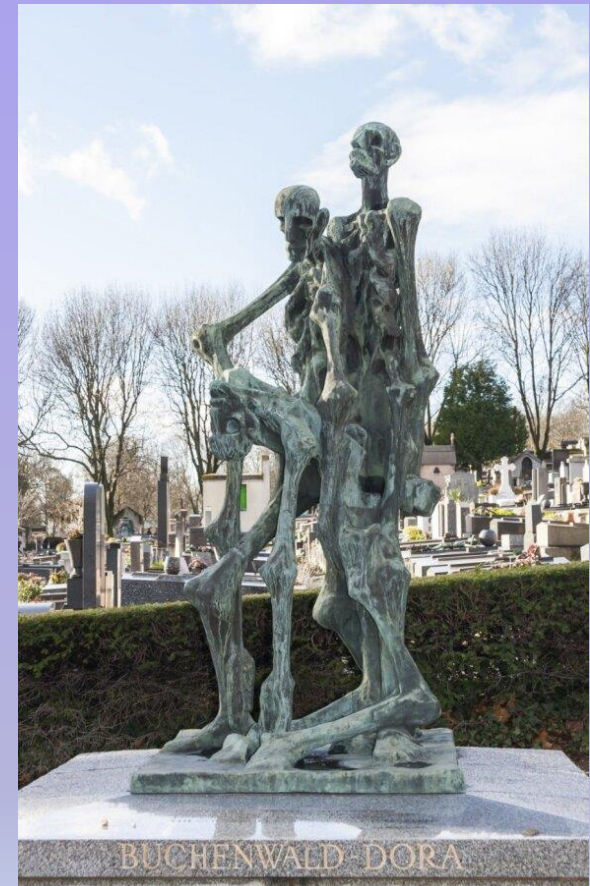

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

1. Budapeštas, Vengrija

2. Paryžius, Prancūzija

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

3. Majamis

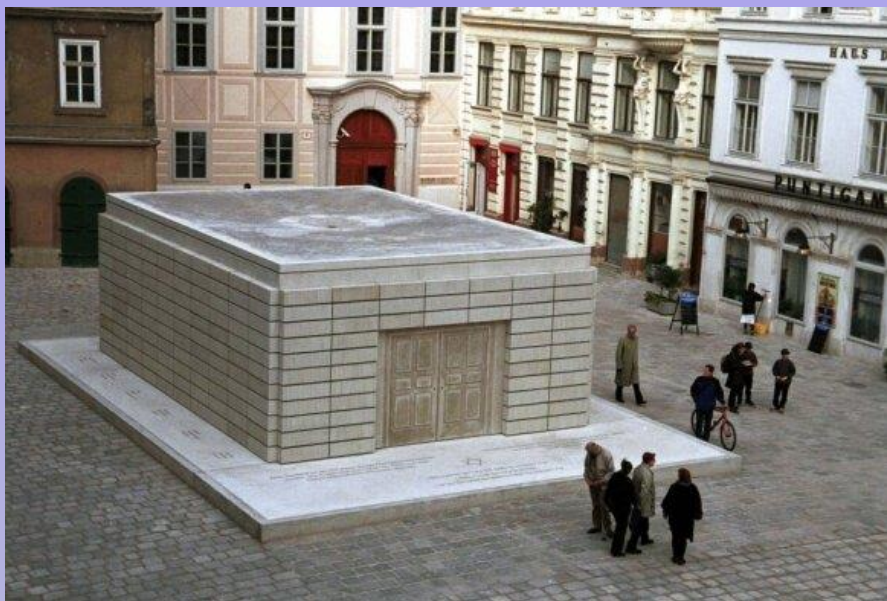

4. Berlynas, Vokietija

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

5. Viena, Austrija

6. Jeruzalė, Izraelis

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

7. Minskas, Baltarusija

8. Amsterdamas, Olandija

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

9. Tel Avivas, Izraelis

10. Bostonas, Jungtinė Karalystė

*12 pasaulio paminklų,
skirtų Holokausto aukų atminimui*

11. San Franciskas

12. Kroatija

*VSMC kasmet sausio 27 d. vyksta pilietinė akcija
#WE REMEMBER*

INTERNATIONAL HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY

#WEREMEMBER

...ojo sinagogie. Fotografas Stasys Vaitkus. 1937 m. Iš Šiaurų „Aušros“ muziej...
...ojis synagogas. Photographer Stasys Vaitkus. 1937. From the collections of

#MesPrisimename
#WeRemember

... „Aušros“ muziejus r...

Mūsu bendruomenės nariai dalyvauja pilietinėje akcijoje #WE REMEMBER

*Siūlome pažiūrėti trumpus dokumentinius filmus
apie Holokausto aukas:*

- [10 Faktų apie Aušvico koncentracijos stovyklą ! – YouTube](#)
- [What is Holocaust Memorial Day? – YouTube](#)
- [International Holocaust Remembrance Day: A Survivor Reflects on Auschwitz - YouTube](#)